

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc
Manuscripte nu se înapoiază.

Cu 1-a Iulie v. 1887

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Prețurile abonamentului sunt însemnate în capul foii.

Abonamentele se fac cu multă lesnire atât în Monarhie cât și în România prin mandate postale (*Posta-utalvány — Post-Anweisung.*)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulată expediție a foii.

Domnii abonați sunt rugați a ne comunica eventual pre lângă localitatea, unde se află, și **posta ultimă**; ear' domnii abonați vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fășile, în cari li s'a trimis diarul până acuma.

Administrațiunea diarului

„Tribuna“.

Sibiu, 2 Iulie st. v.

Nu; e bine, trebuie să fie bine în țerele ungurești. Numai „agitatorii“ naționali susțin, că ar fi rău. Ear' că rău nu poate fi, că dovedit-o și campania ultimă electorală.

Concluziunea aceasta nu e a noastră, dar' trebuie să fie adevărată. Ea este produsul literar al oficioaselor guvernului unguresc. Și cui 'i-a dat D-șeu oficioșitate guvernamentală ungurească, 'i-a dat și minte, ca să spună numai adevărul, — ar dice Musulmanul evlavios.

Avem cuvânt dar' să raționăm și noi în felul acesta, pentru-că de bună seamă din încrederea cea mare ce o are populațiunea în starea actuală a lucrurilor, este așa precum este. Pentru aceea în cercurile cele mai multe printre „agitatorii“ naționali, deputații la dietă nu s'au ales cu voturi, ci prin aclamațiune. Doi sau trei inși, alegători sau

nealegători, puțin impoartă, au aclamat pe cutare sau cutare, cunoscut sau necunoscut, deputat și deputat este.

Întrebăm acum, se mai îndoesce cineva de bunătatea ce există în țerele ungurești?

„Budapester Tagblatt“ este foaie semi-opoșitională sau a opozițiunii moderate și așa nu 'i putem da creșmântul întreg. Vom trebui să 'i credem însă organului d-lui Koós Ferencz, care este funcționar considerabil al guvernului unguresc, inspector de scoale în districtul Brașovului, când ne spune ceva. Și organul „Brassó“ ne spune mai mult decât „Budapester Tagblatt“, despre emigrațiuni în mase din Țeara-Bârsei în România și în America.

Și organul d-lui Koós încă nu spune tot.

Chiar și din Țeara-Bârsei ar ave să spună cu mult mai mult în materie de emigrațiune. Ar ave să spună din Sécuime, ar ave din Transilvania, și dela țeară și dela munte, să spună despre emigrațiune. Ar ave din Bănat și din toate părțile Ungariei. Diarele maghiare se plâng mai și de și asupra calamității — pardon! fericirii numită emigrațiune.

Cetățenii Ungariei, după-ce s'au îmbuibat de entusiasm și au dat guvernului o majoritate atât de imoșantă, pentru-ce nu 'și-ar mai permite să plăcerea de a lua traista de gît și bățul în mână și să plece pe aci încolo în străinătate! Și de bine omul se satură dela o vreme, cel puțin aici la noi în țerele ungurești, unde „*ne-mulțumire nu poate să existe*“.

Este curios lucru, că nici oficioasele nu mai sînt în stare a ascunde calamitățile, care împing populațiunea să 'și părăsească patria spre a 'și căuta pâne în țere străine. Cu toate aceste, nu le vedem baremi o singură dată ocupându-se serios cu o cestiune practică, în urma căreia cetățenii să se poată aștepta la vre-o ameliorare a sorții lor baremi într'o privință.

Datoriile statului cu ajutorul administrațiunii ungurești au ajuns la cifra considerabilă de 1500 milioane. Defici-

tele variază între 30—50 milioane în fiecare an. Oficioasele guvernului unguresc însă cu toate aceste după-ce au stăruit să 'și bage pe toți clienții guvernului în corpurile legislative n'au altă ocupațiune mai serioasă, decât să vneze după Daco-Români, Panslavi, Pangermani și câte alte comedii de felul acestora.

N'au făcut altceva nici mai nainte, așa după-cum ar fi trebuit să facă. Și cestiunile economice de stat, dacă se ocupă cu ele, sînt tratate astfel, ca numai „patrioții“ să se bucure de foloase, ear' $\frac{2}{3}$ de „inimici“ ai statului să fie numai tributarii pentru procurarea foloaselor.

Când este însă câte-odată vorba și de cestiuni economice, cu toată „înțelepciunea“ administrațiunii ungurești, nu se pot separa lucrurile astfel, ca să nu fie atinși unii și dintre compatrioții maghiari. Funcționari de altă parte, pre lângă toată „bunăvoința“ ce li-o arată compatrioților maghiari, nici guvernul unguresc pe toți nu e în stare să 'i facă. Sînt puțini, cari au rămas fără de vre-o funcțiune, însă tot sînt. Pe acestia, mai ales dacă locuiesc printre „agitatorii“ naționali sau în vecinătatea lor, chiar și ca beneficiați ai „kultur-egylet“-urilor tot îi ajunge câte o calamitate din cele croite pentru Nemaghiari. Sînt loviți „inimici“ statului, trebuie să sufere și compatrioții. Neavînd ceia ce să mănânce, n'au nici ei, adevă compatrioții. În astfel de casuri nu le rămâne nici compatrioților alta de făcut, decât să emigreze în rînd cu alții.

A trecut anul de când sîntem în războiu vamal cu România. Suferințele din cauza acestui războiu, ori-cât umblă organele guvernului să le înfrumusețeze și să le reducă, apasă nu numai asupra Transilvaniei, dar' și asupra statului unguresc întreg. Ca să amintim de două articole, industria de făină în Ungaria a suferit și suferă mereu, ear' la Triest, este știut, că România îi face concurență formidabilă spiritului unguresc, pre lângă toate opintirile de a înlătura concurența aceasta.

Aceste sînt două articole, care privesc Ungaria prestea tot și industria mai mare. Câți industriași mici din marginea de a 'și câștiga pâinea de toate dîile! Sînt milioane de indiviți loviți, direct și indirect, de acest războiu vamal și administrațiunea ungurească caută cu nepăsare la dinsele. Ear' dacă se ivesc câte o picătură de câștig, părintescul guvern o condiționează de bunăvoință „kultur-egylet“-urilor, care atîta are să ădică: reneagă-te și capeți o bucăciică de pâne!

Este al patrulea an de când tot ădicem, că nu e bine așa cum este în staturile ungurești.

Ni se răspunde însă, că sîntem agitatori.

Noi scim, că adevărul și dreptatea este pe partea noastră și că compatrioții, cari ne guvernează, încă se vor convinge odată, că nu fac bine ce fac, dar' ne temem, că va fi târziu când vor fi ajuns și ei la adevărata cunoscînță, ca să mai fie recunoscînța aceasta un merit al lor.

Revistă politică.

Sibiu, 2 Iulie st. v.

Crisa cabinetului bulgar e rezolvată, și astfel cestiunea aprobării alegerii de principe n're să mai fie prin ea alterată. Aceasta atîrnă în prima linie dela Poartă și dela Rusia, în cîto se și îndreaptă de față privirile întregii lumi politice. Pană acum însă numai diaristica s'a pronunțat; o manifestațiune hotărîtă nu s'a făcut nici din Constantinopol nici din Petersburg. Ear' cît privesc diaristica, în special foile rusești sînt pline de indignațiune față cu alegerea prințului Ferdinand de Coburg. Eată ce scrie, spre exemplu, „Novoie Vremia“:

„Politica rusească stă din nou înaintea dilemei: ori să lase Bulgaria cu deservire în mila Domnului, ori apoi să o mîntuească de pericolul unei cuceriri pacifice prin Austria. Rusia trebuie să fie acum pregătită pentru pasul extrem, căci se pare, ca și când ar fi provocată la ultimul pas fatal; trebuie deci să se pregătească de războiu, fără de a 'și cruța puterile, mijloacele, și să nu 'și lase din vedere dușmanii. Rusia

Foia „Tribunei“.

O seară la sat.

— Amintiri din copilărie de T. B. —

(Urmare și fine.)

— Aușind împăratul atîte plînsori, neîndestuliri și dorințe s'a întors frumușel cătră casă; ce ar fi și căutat mai departe, când nici măcar unul din cei cu care a stat de vorbă, nu 'i-a dat vre-un răspuns de dai Doamne!

Sosind acasă, numai decât a poruncit, ca la toți aceia, cu care a stat de vorbă, să li se împlinescă poftele întocmai așa, precum ei doresc.

Cel dintăiu a pofțit bogăție mare; de loc a și căpătat pămînt arător, fînațe, vite și cele de lipsă pentru economie.

Și după un an ear' 'l-a întrebă împăratul, că cum se află? Să auzi numai că ce răspuns 'i-a dat!

Nici așa ca înainte de asta cu un an: „Acuma vîd eu, că-lă trudă și zoală are omul cu bogăția, apoi pre lîngă aceea, de nenumărate-ori are și pagube mari. Îl fură și înșeală toți de toate lăturile, nu se poate încrede nici în slugi, dar' de eum în alții; nici atîta nu e de ajuns, ci aci focul, aci peatra (grindina) sau povoaiele nimiceșc sîmînăturile, și după atîta trudă și ostenală te trezesci la nimica. Întru adevăr acum vîd, că de bine 'mi-a fost, când am fost sărac!

am locuit în colibă, dar' am fost în pace; am mîncat pâne uscată, dar' a fost îndulcită cu îndestulare. Mai bine voesc să fiu sărac, dar' fericit, decât bogat și tot necăjit!“

Al doilea a pofțit mîncări și beuturi în prisosință. A și căpătat de toate, și ce o să vezi? când 'l-a întrebă împăratul de nou despre traiul și îndestulire, a răspuns:

„Am gîndit, că voi fi îndestulit, dar' m'am înșelat amar; acum vîd eu, că mîncarea și beutura cea multă e stricăcioasă. Înainte de asta cu un an, când mîncam pâne uscată și mălaiu, eram sănătos ca pepenele, până când acum sînt mai mult tot bolnav“.

Al treilea încă cam așa a pățit-o. Împăratul 'i-a împlinit pofta. Fie precum voiesci; nu lucra, ședea, te odihnești și dormi cît îți place, grija mea de tine și de traiul teu. La anul însă, întrebându-l despre îndestulire, a răspuns:

„Vai, cît de bun și folositor e lucrul; mai bine să fie omul totdeauna cuprins cu lucrul decât să se lenevească. De când nu lucra, ziua 'mi-s'a strămătat în an, nu știu încătrău s'o dau, că din măsură afară m'e urîsc!“

Al patrulea ar mai fi voit să fie domn decât măestru. 'l-a și împlinit împăratul dorința, dar' fiind întrebă despre stare, a răspuns:

„Atîta spargere de cap, atîta grije și năpaste n'am avut în toată viața mea; de multe-ori trebuie să lucră până la medî-de-noapte. Eu am cugetat, că domnii nu lucră nimica, numai acum

vîd eu, că mai multă spargere de cap îmi dă lucrul acesta domînesc, decât celalalt“.

Al cincilea a dorit, ca să se însoare; s'a și însurat îndată, dar' a pățit-o și el ca cei mulți. Abia că 'l-a întrebă împăratul, de loc a răspuns fără nici o îndoială: cît de amar s'a înșelat, că nu e îndestulit, nu e fericit și câte altele. Vezi bine, a fost un om cu prea multe pofte și prea pripit.

Să vedem, că ce s'a întemplat cu al șeselea.

Acesta a voit să fie mai înțelept decât toți celalții. A dorit să fie liber de toate greutățile, să nu plătească porție, să nu facă drumuri ș.c.l.; cu o vorbă, să nu 'i poruncească nimeni nimic. Dar', ca să 'și vadă și acesta smînta și hăbăucia, 'i-a împlinit împăratul și lui pofta; el apoi s'a bucurat de toate ca orbul de crucer.

Nu preste multă vreme, un vecin 'i-a tăiat trei brazde din pămînt, altul de două-ori atîtea, până-ce s'a aflat mai cu nimica. Vîdînd el nedreptățile ce 'i-se fac, a alergat de loc de s'a plîns cătră antistia comună; aici însă 'i-a ădis judele: „Poți merge cu Dumnezeu, ție nu 'ți poruncește nimeni, prin urmare nici nu ai pentru-ce să te căiesci cătră noi; cu tine poate face cine ce voesc“.

„Dacă stă așa treaba — a ădis el — atunci...atunci mai voesc să plătesc eu porție și să am poruncitori, că așa baremi îmi va fi grijită și apărată averea multă-puțină ce am.“

— Vedeți, dragii mei, — continuă moșu George, — că e mai bine să fie omul totdeauna îndestulit cu ceea ce are și cu ce 'i-a dat bunul D-șeu. Oamenii ca cei din povestea asta să 'și aducă numai bine aminte, de ce ni-a spus părintele Văsălie nu de mult: dați cele-ce sînt ale împăratului, împăratului, și cele-ce sînt ale lui D-șeu, lui D-șeu. Apoi tragă-și ei numai bine de seamă, că dacă n'am lucra cu toții și n'am plăti porție ș.c.l., cum și cine s'ar îngriji de noi și de țeara noastră; dacă ar rămâne țeara neapărată, ar veni pismașul și s'ar împărți pe ea, tocmai așa precum vîdîndur că s'au împărțit și unul și altul pe pămîntul celui ce n'a avut poruncitori.

— Pățaniile acestor oameni lacomi și neîndestuliți să ne fie și nouă de învăț, ca să nu fim cu pofte și dorințe prea mari, ci să ne îndestulim cu ceea-ce avem și ce sîntem, celelalte să le încredem lui D-șeu. —

Pe când gîta moșu George povestea sa plină de învățătură și druga lelei Persida era plină cu canuri îndrugate, apoi se stînsă și pipa moșului, până-ce noi, care eram de față, ne uitam unul cătră altul lăudînd cu îndestulare povestea atît de frumoasă și bine potrivită. Fiind timpul cam târziu, numai decât ne despărțirăm, făgăduind moșului, că cât mai în grabă ne vom aduna eară, ca să ne mai povestească câte-ceva; dar' aceasta, durere, mai mult nici până în ziua de astăzi — nu s'a întemplat.

are încă destulă răbdare, de a suporta demonstrațiile bulgare. Jocul politic încă nu s'a terminat, dar e deja atât de încurcat, că omul trebuie mereu să aibă în vedere extremul. Candidatura Coburg e un lucru pus la cale de către Austro-Ungaria și Germania, și se pare, că Turcia încă face parte din această intrigă. Toate au fost complanate și s'a știut, că prințul va accepta alegerea.

„Coburger Zeitung“ susține față cu celelalte sciri diaristice, că prințul Ferdinand de Coburg e un prinț german, ear' nu austriac și că ducele de Coburg n'a permis prințului să accepte coroana bulgară.

Președintele camerei franceze, dl Floquet va rămâne în postul său; la 12 l. c. a primit din partea camerei un astfel de vot de încredere, că și-a retras demisiunea ce și-o dădese în urma unei expresiuni, ce o făcuse șeful cabinetului Rouvier în toul descăderii asupra interpe-lațiunilor monarchiste.

„Moskovskia Viedomosti“ se ocupă într'un articol de starea lucrurilor în Orient și constată, că popoarele balcanice, după-ce câțva timp au fost atrase de curentul anti-rus, acum au început a-și întoarce privirea earăși spre Rusia.

Articolul se ocupă apoi în treacăt de Serbia, de Bulgaria și de Grecia și se oprește la România, despre care dice:

Cu deosebire remarcabilă și importantă pentru tot Orientul creștin este mișcarea actuală din România.

Starea lucrurilor în România trebuie să atragă în mare măsură atențiunea Rușilor. Sînt treizeci de ani, de când diplomația rusească a dat uitării pe Moldova și Valachia, atât de strîns legate cu noi și înrudite spiritualmente cu Rusia.

Vechi prieteni ai Rusiei, oamenii de pe la 1830 din Bucuresci și Iași încetul cu încetul au murit. Noua generațiune, care, părăsită de Rusia și-a făcut educațiunea în Franța și Germania, s'a înstrăinat cu totul de Rusia, n'a mai cunoscut-o sau, amăgită de doctrinele cosmopolite și de intrigile politice de jaf din străinătate, a fost condusă de prejudeții față cu Rusia. Nici nu putea fi altfel: diplomația noastră n'a făcut nimic pentru menținerea vechilor legături și simpatii istorice ale poporului român pentru Rusia. Tradițiunile lui Petru-cel-Mare, ale Caterinei II., ale lui Nicolae I. au fost uitate. S'au uitat și înțeleptele cuvinte ale lui Rodofinikin: „În Orient agenții nostri trebuiesc acreditați nu atât pe lângă curți, ci pe lângă popoare.“ Diplomații nostri au creșut, că și-au făcut datoria, dacă au schimbat câteva complesente convenționale cu ministrii și au asistat la banchetele dela curte.

Dar' nu s'au stîns încă cu totul adevărații patrioți din România cea unită cu noi prin credință. Firele, care leagă pe poporul român cu Rusia, nu s'au rupt încă cu totul și fundamentul existenței sale nu s'a surpat. Și aici mai găsim bărbați, cari sînt una cu noi și cari țin morțiș la solidaritatea spirituală cu noi. Primim sciri bune din România și sperăm, că vom primi și mai bune, și mai sperăm, că pe baza sfînteniei comune a existenței noastre, a bisericii orientale, vom pute intra în relațiuni mai strîns cu bărbații din opozițiunea de acolo.

O voce croată despre alegerile din Ungaria.

Drept introducere la o corespondență ce o primesce din Ungaria-de-Sud, „*Agrarmer Tagblatt*“ scrie următorul prim-articol:

Un raport original ce ne vine din Ungaria-de-Sud ilustrează cele ce s'au întîmplat cu prilegiul alegerii de deputat în cercul electoral grănițeresc al Caransebeșului și ne împărtășește discursurile, ce s'au rostit cu acest prilegiu din partea deputatului și a alegătorilor. După-cum se scie, grănițerii sînt un popor întîns și energic. Crescuți în disciplină militară, educați în credință pentru împărat și împărăție, nu înțeleg acel nou soi de patriotism, ce de un timp începe se propagă de anumiți apostoli atât în Ungaria, cât și la noi în Croația. Grănițerii din Caransebeș și-au ales de deputat pe un general împărătesc și acest general împărătesc e unicul deputat național român, pe care l-au putut scoate cele trei milioane de Români ce locuiesc în Ungaria și Transilvania.

Din asta se poate vedea, ce înseamnă cifrele la alegere și că există victorii electorale, care, cu cât sînt mai splendide formate, cu atât mai puțin dovedesc. Poate se ajungă lucrul la o astfel de manevră a principiului parlamentar, că rezultatele aceluia vor da dovadă mai mult despre o

îndemănățire manuală a organelor guvernului, decât despre sentimentele alegătorilor. Profesorul Hermann ce nu de mult a reposat, de câte-ori pune pe privitori în uimire prin vre-o scamatorie surprinzătoare, obișnuia să dică zimbînd: „Nici o vrăjitorie, domnilor, nimica decât îndemănățire!“ Și politica își are prestidigitatorii ei, care prin îndemănățirea lor produc minuni uimitoare. Profesorul Hermann făcea să dispară ciasornice și inele, o păreche de porumbi ori o colivie cu paseri canarice. Scamatorii politici fac să dispară partiduri întregi și naționalități întregi. Și aceasta e numai o îndemănățire, nu vrăjitorie. Dar' trebuie recunoscut, că această artă a scamotagiului e foarte grea și are lipsă de o rutină mai mare. Dacă deja maeștrii dela scamatorie sînt admirați, când fac să dispară un mic obiect dinaintea ochilor nostri, cu cât mai mare nu trebuie să ne fie admirațiunea, ba uimirea, când scamatorii nostri politici execută această scamatorie frapantă a magiei mai înalte cu un partid întreg ori cu o naționalitate întreagă! Partidul e aici, naționalitatea viețuesce, dar' se scamotează. Cum merge asta, cum se face cu puțință, e taina acelora, care sînt versați în această scamatorie politică. Vrăjitorie n'a fost, întocmai cum nu e vrăjitorie nici aceea, când trei milioane de Români au numai un deputat. Dar' acum a devenit scamatoria atât de populară, că se face în toate șatrele de tîrg. Astăzi se mai miră oamenii, că întregi partiduri mari aleg în cele mai sigure cercuri ale lor tot adversari, sau că o naționalitate, care numără milioane, ori nu are nici unul ori apoi numai un singur deputat. Se poate însă că va sosi ziua, că astfel de prestațiuni miraculoase ale magiei guvernamentale deasemenea nu va mai pune pe nimeni în uimire. Faptele, pe care ni le împărtășește corespondentul nostru din Ungaria-de-Sud într'u adevăr nici nu ne mai surprind.

Noi înșine am experiat deja atâtea, că nimic nu ne mai poate surprinde. Dacă în fața împregiurării, că în întreaga Ungarie și Transilvanie numai un singur deputat național-român s'a putut scoate, ne punem întrebarea: „Unde sînt cele trei milioane de Români, care locuiesc în Ungaria și Transilvania?“ poate atunci în fața multor alte împregiurări s'ar putea mult mai bine pune următoarea întrebare: „Unde este Croația?“ Contrarii nostri sigur nu vor veni în perplexitate, dându-ne răspuns la această întrebare. Răspunsul ei de mult îl au la îndemână. Scim ce înțeleg ei sub Croația. Ei sînt Croația, ei sînt totul. Noi ceilalți nu sîntem nimic.

Vorbirea generalului Doda este caracteristică. Conținutul ei și primirea, ce a avut la alegători, ne lasă să cunoaștem un curent, care ne pune pe gânduri. În Budapesta nu ar trebui să se treacă peste astfel de simptome, cari sînt regretabile pentru ori-ce amic sincer al Ungariei, precum și pentru aderenții sinceri ai monarchiei. Un general împărătesc, care vorbește așa, și mii de alegători, cari toți sînt fosti soldați și aplaudă cu entuziasm pe bărbatul încrederii lor — aceasta este o aparițiune, care poate emana numai din fapte foarte serioase. Se vede, că Slavii nu sînt singuri, cari observă o atitudine respingătoare. Ear' pe generalul împărătesc și pe soldații grănițeri de odinioară din cercul electoral al Caransebeșului nu-i poate stigmatiza nimeni de trădători. Cu astfel de învinuiri peste tot nu se poate ajunge departe. Dacă toți aceștia sînt trădători și dușmani ai patriei, unde sînt patrioții și spriginitori tronului și ai dinastiei? O sortare în felul acesta ar arăta rezultate de tot curioase.

Dacă generalul Doda dice, că în țeara aceasta locuiesc diferite popoare și nu numai un popor, ce se poate obiecționa? Dacă cei mai probați patrioți desvîlesc steagul opoziției extreme, nu este de ajuns a le contesta patriotismul, ci trebuie privit lucrul mai din fundament. Astfel apoi căpătăm semnele unei stări de lucruri, care nu se poate numi nici îmbucurătoare, nici sănătoasă.

Din Zarand.

Cîteva descoperiri caracteristice relative la alegerea de deputat din Baia-de-Criș,

(Urmare și fine.)

Sosi ziua de alegere.

Dimineața, în 17 Iunie a. c. Hollaky-istii vîdînd imponenta majoritate a alegătorilor lui Truția, erau desperați, umblau în sus și în jos, ca turbați; și poate atunci au țesut planurile impertinente, de cari s'au folosit.

Corteșii principali ai lui Hollaky au fost: 1. Márkossy László, proto-pretor în Baia-de-Criș, cel mai înverșunat dușman al Românilor, de origine Ovren; 2. Lázár Olivér, proto-pretor în Bradul; 3. Lázár Farkas și Beke Károly, pretori; 4. Brády Leopold; 5. Pietsch István,

cancelist la judecătoria regească din Baia-de-Criș; 6. Krasznay Béla, fratele pretorului și tutor public comunal preste 3 notariate; 7. Borbáth Antal, notar comunal; 8. Dózsa Gergely, not. com. 9. Szentiványi Elek; 10. Ulain Ferencz; apoi 11. Trinitatea Mihalovicesc: a) Gligor Péter; b) Tomuța Vazul și c) Sida Dénes, în frunte cu bătrînul Mihálovits Tobias; 12. În-cău Iános not. com. și alții mulți scriitori solgă-birăesci și notariali toți sub presumpțiua conducere intelectuală a vice-comitelui Barsay Kálmán. Au mai fost corteși și din alte cercuri electorale (adeacă: vindici), precum: Robotin Péter, not. com. din Poiana; Popovits Dénes not. com. din Băcia; Csillagh Kristof, neguțător bancrotat în Deva; Lövenhardt Samuel, comerciant în Deva; acest din urmă era cassarul. — Era să trec cu vederea pe Kozsperda Emil, notar comunal subst. în Criscior, lîngă Brad. În fine biroul întreg dela ambele comisiuni, împreună cu bărbații de încredere ai lui Hollaky.

Toți aceștia păreau a fi investiți cu dreptul de a porunci și dispune cu miliția și gendarmeria după plac. Așa dară față cu un astfel de aparat, gata spre toate fărădelegile, mai poate fi mirare, că Truția a rămas în minoritate? — Și acum se vedem cursul alegerii.

Legea prescrie apriat, că actul de alegere are să se înceapă dimineața la 8 oare, și după un interval de o jumătate oară însași votisarea. Aici însă votisarea s'a început numai după 10 oare; de sigur cu scop, ca întrînd în noapte să poată agonisi mai cu înlesnire victimele și să poată opera, — în întunec — mai fără genare.

Fîind alegătorii de cu bun timp adunați, președintele electoral Imets Ignác deschidînd actul de alegere, defige un termin de o jumătate oară pentru insinuarea candidaților; și după-ce în acest termin au fost insinuați doi candidați: Petru Truția și Hollaky Imre, și fiindcă din partea a 10 alegători s'a cerut votare nominală, numiți Petru Truția și Hollaky Imre au fost declarați candidați și apoi s'a ordinar votarea nominală astfel, ca — fiind două comisiuni culegătoare de voturi, — la prima comisiune sub președinția lui Imets să voteze comunele din pretura Baiei-de-Criș; ear' la a doua comunele din pretura Bradului, sub președinția lui Mihálovits Tobias. Și cu aceste prima comisiune s'a retras în localul caseinei, ear' a doua în localul hotelului „La Cerebul.“ Va să dică: votarea era ordinară, prin urmare actul de alegere început. Excepțiune nu s'a făcut, și conform legii electorale nici putea să se facă contra nici unuia dintre candidați.

Dar' ce se vede? Președintele primei comisiuni Imets Ignác, înainte de începerea culegerii de voturi, — dar' pre când la cealaltă comisiune s'a fost început votisarea, — citînd înaintea comisiunii pe Truția, candidatul partidei naționale, ca să se legitimize, dacă el este alegător sau ba? și totodată în acest respect s'a luat un protocol special, în care Truția a declarat, că este alegător, dar' că președintele de alegere n'are dreptul să pretindă dela candidat nici un fel de legitimare, și prin urmare el nu se află îndemnat de a se legitima. În urma acesteia, președintele prea de multe-ori numit, cu o decisiune curială în mână, în care se dicea, că Petru Truția este scos din lista alegătorilor din comuna Baia-de-Criș, — pe propria sa responsabilitate a declarat, în fața alegătorilor, că: „toate voturile date pentru Truția, le va considera de nule și de nul efect. Și această decisiune a publicat-o în persoană și la a doua comisiune.

De sine se înțelege, că toate aceste s'au făcut cu scop, ca alegătorii lui Truția să se descuragieze și înstrăineze de către dînsul.

Este de însemnat, că dela Hollaky nu s'a pretins o asemenea legitimare. Ceva caracteristic!

„Post tot discrimina rerum“; în urmă s'a început votisarea și la prima comisiune.

Bărbații de încredere ai lui Truția au fost: la prima comisiune Vasile Dămian, protopresbiter și Dr. George Ilea, cand. de adv.; ear' la a doua comisiune Alexandru Moldovan, proprietar în Deva și George Bogdan, paroch în Brad.

Este de însemnat, că până când corteșii lui Hollaky aveau toate libertățile, de a dispune după plac, atât cu alegătorii, cât și cu gendarmeria: inteligenței române nu-i era permis, — sub amenințare de arest — nici să se arete printre popor, cu atât mai puțin să vorbească cu alegătorii.

Legea electorală mai dispune, că în localul de alegere nu pot fi de față decât numai membrii comisiunii, bărbații de încredere ai candidaților și poliția, și că întrebări alegătorilor nu poate nimeni să pună decât singur președintele electoral, dar' și acesta numai în cadrul prescri-selor legii. Aceste dispozițiuni față cu aderenții partidei naționale române s'au observat cu toată strictetea; dar' nu tot așa și față cu corteșii lui

Hollaky. Acestora le era iertat să umble dela o comisiune la alta, să se adune în număr cât de mare în sala de alegere, să pună întrebări votanților, ba le era permis a spune și aceea, că cutare alegător pentru cine voiesce să-și dea votul; apoi să îndrume la ordine pe bărbații de încredere ai lui Truția și altele și altele.

Și dacă vre-unul dintre bărbații de încredere ai lui Truția cuteza să atragă atențiunea președintelui asupra acestor criminale abuzuri și nelegalități, de loc era apostrofă, că „de se va mai încerca să se amestece în afacerile presidiului și de va cuteza să se ridice de pe scaun: numai decât va fi condus printre gendarmi în arest“.

În astfel de critice împregiurări pentru bărbații lui Truția, de sine se nasce întrebarea, că oare ce era mai consult să facă? Să se expună unei sigure arestări și să lase terenul și mai liber arbitriului acelor oameni desbrăcați de tot simțul de dreptate, sau să sufere și înghiță cu mahnire și amărăciune și mai departe insultele și șicanele prea cutezătoare și violente ale lor?

Unul dintre membrii de încredere ai lui Truția povestesc, că dînsul dela 9 oare dimineața până aproape la 11 oare noaptea nu s'a ridicat de pe scaun; și că în acest restim mai mult decât de 20 de ori a fost amenințat cu arestul și cu gendarmii. Impertinența și cutezanța acestor corteși a ajuns așa departe, încât și un membru de încredere al lui Hollaky încă s'a scandalisat.

Precum se poate vedea și din lista votanților, alegătorii nu erau provocați la votare după comune, în mod alternativ cum dispune legea, ci mai totdeauna erau invitați la vot din respectiva comună aceia, cari voiesc a vota pentru Hollaky și după-ce nu mai erau de acestia, corteșii lui Hollaky strigau că: „din acea comună nu mai sînt alți alegători;“ și atunci președintele, observînd tot această modalitate, trecea la altă comună. — Inzadar insistau alegătorii lui Truția, ca să-și lase și pe ei la vot, căci erau neabăgați în seamă, ba respinși de gendarmi cu baioneta. Și avînd în vedere, că, — precum s'a amintit mai sus, — inteligenței române aderente pertidei naționale nu-i era permis să vină în atingere cu poporul, bieții oameni, cari nu erau admiși la vot, se duceau în masă acasă la Truția și se plîngeau asupra terorismului și insultelor, la cari erau expuși.

În urma acestora apoi Truția a fost silit a merge de mai multe-ori la președintele rugându-l, să binevoască a admite la vot și pe alegătorii sei, dicînd, că aceia sînt prezenți și au voie să voteze. Președintele, cu un oare-care sarcasm fudul, ce e drept îi promitea că-i va admite, dar' totodată dispunea, să se depărteze numai decât din localul de alegere. Depărtădu-se Truția, se urma cu alte comune mai departe, fără-ca să fi fost admiși oamenii, în privința cărora s'a fost făcut reclamul; bieții oameni, — acum mai mulți, — din nou mergeau la Truția, și acesta din nou mergea la președintele; dar' totdeauna fără rezultat, căci procedura președintelui totdeauna se repeta.

Dacă se întempla — și se întempla de multe-ori — să subverseze oare-care dificultate în contra identității persoanelor, cari voiau să voteze pentru Truția, aceștia apoi nu numai erau respinși dela vot, ci aruncați printre baionete în arest; din contră, corteșii lui Hollaky aduceau oameni nealegători și-i vîriau, fără sfială, să voteze sub nume fals pentru Hollaky.

Astfel dintre alegătorii lui Truția au rămas, nefiind admiși la vot, preste 300; ear' pentru Hollaky au votat preste 100 de aceia, cari nu erau alegători, nu numai, dar' adevărați alegători, sub a căror nume se făcea votarea, erau îndepărtați de acasă prin România și alte părți ale țării, de unde unii nici până astăzi încă nu s'au reintors.

Arestate au fost aproape la 40 de persoane nevinovate; dar' cine ar putea fi în stare a descrie toate blăstămățiile și nelegiuirile săvîșite acolo?

Să nu rămână neamintită nici împregiurarea, că atât președintele electoral Imets Ignác, care era împărțit la prima comisiune (delegațiune), cât și președintele substitut Gligor Péter dela aceeași comisiune, în tot decursul zilei, în fiecare oară, când unul, când altul, peregrinau la a doua comisiune, ca să se informeze despre starea voturilor; această procedură arbitrară este în pregnantă contradicțiune cu prescrierile legii electorale, și apoi să se scie și aceea, că acest Imets, în calitatea sa principală de mare corteș al lui Hollaky, fiecare vot exprimat pentru acesta îl primia cu mulțumită; ear' votanților lui Truția le striga: „poti merge“; va să dică procedură pașalică.

Cam după șase oare noaptea, la comisiunea primă s'a defipt un termin de o oară, ca să voteze și aceia, cari au rămas nevotați. În acest

Economie.

Târgul de râmători în Steinbruch. În 12 Iulie n. s'a notat: unguresci bătrâni grei — cr. până — cr. unguresci grei, tineri 45.— cr. până 46.— cr. de mijloc 46.— cr. până 46.½ cr., ușori 46.— cr. până 47.— cr., marfă țerănească, grea — cr. până — cr., de mijloc 45.— cr. până 46.— cr., ușoară 45.— cr. până 46.— cr., româneschi de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr. transito ușori — cr. până — cr., transito sârbesci grei 45.— cr. până 46.½ cr., transito de mijloc 45.— cr. până 46.½ cr., transito ușori 45.— cr. până 45.½ cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% cumpăniți la gară.

LOTERIE.

Tragerea din 13 Iulie st. n.
Brünn: 81 9 36 37 39.

Cursul pieței din Sibiu

din 14 Iulie st. n. 1887.

Hârtie-monetă română	Cump.	8.63	vënd.	8.65
Lire turcesci	"	11.30	"	11.35
Imperiali	"	10.30	"	10.35
Ruble rusesci	"	1.09	"	1.10

Bursa de Budapesta

din 13 Iulie st. n. 1887.

Rentă de aur ung. 6%	100.55
" " " 4%	87.45
" " hârtie " 5%	151.25
Împrumutul căilor ferate ung. (1-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	127.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	115.50
Bonuri rurale ung. " cu cl. de sortare	104.25
" " " bănațene-timșene	104.25
" " " cu cl. de sortare	104.25
" " " transilvane	104.25
" " " croato-slavone	104.25
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	100.25
Împrumut cu premiu ung.	123.—
Losuri pentru regularizarea Tisei și Seghedin	123.—
Rentă de hârtie austriacă	81.30
" " argint austriacă	82.75
" " aur austriacă	113.—
Losurile austr. din 1860	136.—
Acțiunile băncii austro-ungare	885.—
" " de credit ung.	283.75
" " austr.	279.10
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina”	102.—
Argintul	—
Galbeni împărătești	5.92
Napoleon-d'ori	10.03
Mărci 100 imp. germane	62.20
Londra 10 Livres sterlingi	126.80

Bursa de Viena

din 13 Iulie st. n. 1887.

Renta de aur ung. 6%	100.70
" " " 4%	87.50
" " hârtie " 5%	151.50
Împrumutul căilor ferate ung. (1-a emisiune)	97.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	127.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	115.—
Bonuri rurale ung. " cu cl. de sortare	104.50
" " " bănațene-timșene	104.30
" " " cu cl. de sortare	104.50
" " " transilvane	104.80
" " " croato-slavone	104.50
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	100.50
Împrumut cu premiu ung.	122.75
Losuri pentru regularizarea Tisei și Seghedin	122.75
Rentă de hârtie austriacă	81.25
" " argint austriacă	82.90
Rentă de aur austriacă	113.25
Losuri austr. din 1860	137.75
Acțiunile băncii austro-ungare	889.—
" " de credit ung.	283.50
" " " austr.	279.30
Argintul	—
Galbeni împărătești	5.97
Napoleon-d'ori	10.04
Mărci 100 imp. germane	62.22½
Londra 10 Livres sterlingi	126.70

Piața cerealelor din Portul Brăila.

Raportor Nicolai V. Perlea, Brăila.

Operațiile efectuate în 25, 26 și 27 Iunie v. 1887.

Vendătorii	Cumpărătorii	felul	hectol.	graut, libre	prețul lei în aur
Ionescu	Peirano	Porumb	1200	60¼	6.30
Nicolaidi	Emberico	"	3000	61¼	6.62½
Sassu	Petricioni	Por. roșu	2800	62¼	6.77½
Bach	"	"	3060	62¾	6.90
Grosovici	Mila	Grâu	1000	58¾	11.—
"	"	"	1800	57¾	11.—
Dimitriad	Fulga	"	800	58	10.75
"	"	"	2000	57¾	11.25
Emberico	"	"	1050	60¼	12.50
"	"	"	2800	59	12.50
Dreifus	G. Mendl	Rapiță	20,000	59	14.50
M. Cohen	"	"	9400	59	14.50
"	"	"	5600	59	15.50
Samarian	Ottoman	Orz	4000	39¾	8.50

Agiul 14.80—14.90 la %.

Un învățăcel

din casă bună, de 15—16 ani, cunosător de limbile țerii se primesce în neguțătoria cu negoț mixt a lui

S. B. Poppovits

[468] 2—3 Lugoj, piața principală 9.

Banca generală de asigurare „TRANSILVANIA”

în Sibiiu,

[455] 8

fundată în anul 1868

asigurează prelungă condițiunile cele mai favorabile:

- în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobili etc.
- pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri pe casul morții și pentru termuri fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc	Sume asigurate pe viață
în a. 1869—1883 fl. 516,711.66	în a. 1869—1883 fl. 348,145.02
în a. 1884 „ 24,778.08	în a. 1884 „ 40,084.13
în a. 1885 „ 35,702.29	în a. 1885 „ 35,843.24
în a. 1886 „ 40,565.12	în a. 1886 „ 43,594.—
Suma fl. 617,757.15	Suma fl. 467,666.39

1,085.423 fl. 53 cr.

Conform bilanțului pentru 1886 fondurile de rezervă și garanție se urcă la

605.053 fl. 64 cr.

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiiu (Strada Cismădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (C. I. Münnich), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

Publicațiunile „Cancelariei Negruțiu”

în Gherla — Sz.-Ujvár — Transilvania.

[467] 4

„**Amicul Familiei.**” Dîar beletristic și enciclopedic-literar cu ilustrațiuni. Cursul XI. — Apare în 1 și 15 și a luni în numeri câte de 1½—2½ coale cu ilustrațiuni frumoase; și publică articoli sociali, poezii, romane, romanuri, suveniri de călătorie ș. a.; — mai departe tractează cestii literare și științifice, cu reflexiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a Românilor de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiuni din patrie și străinătate; și prin umor dulce și satiră aleasă nisuesce a face câte o oară plăcută familiei strivite de grijile vieții; și preste tot nisuesce a întinde tuturor indivișilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei noi, plătibili și în timbre postale.

„**Preotul român.**” Revistă bisericească, scolastică și literară. Cursul XIII. — Apare în broșuri lunare câte de 2¼—3¼ coale; și publică articoli din sfera tuturor sciințelor teologice și între acestia mulțime de predice pe Dumineci, sîrbători și diverse ocațiuni, — mai departe studii pedagogice-didactice și științifice-literare. — Prețul de abonament pe anul întreg e 4 fl., — pentru România 10 franci — lei noi, plătibili și în bilete de bancă și în timbre postale.

Poterea amorului. Novă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 20 cr.

Idealul pierdut. Novă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Fîntăna dorului. Novă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însoare. Novă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé membru al academiei franceze. Prețul 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șilulțu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicora prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poezii, de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poezii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafiri și vioarele, poezii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu puii ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Apologie. Discuțiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, înveritate și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbei româneschi în vorbire și scriere înverdită și apretiată de Dr. Grigoriu Silași. (Op. complet.) Broșura I, II și III. Prețul broș. I, II, câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului român. Cartea I, II, III, IV. cuprind materii foarte interesante și

amuzante. Prețul la toate patru 1 fl., — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de rețete din economie, industrie, comerț și chemie pentru economi, industriași și comercianți. Prețul 50 cr.

Economia pentru scoalele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățămîntul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), al învățătorilor și al altor bărbați de școală de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Gherla. Imprimăria „Aurora.” 1885. Prețul unui exemplar cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. Devisa acestui op e: „Tot ce putem arăta, să arătăm pruncilor!” și în literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-un op întocmit după lipsele scoalelor noastre în măsura în care este acesta! pentru aceea îl și recomandăm sprigirii publicului român mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesați.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De Vas. Gr. Borgovan. Prețul 30 cr.

Manual de gramatica limbei române pentru scoalele populare în trei cursuri de Maxim Pop, profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manualul acesta este aprobat prin înaltul minister de culte

și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 nrul 13193. — Prețul 30 cr.

Nu mă uita. Colecțiune de versuri funebreale, urmate de iertăciuni, epitafii ș. a. Prețul 50 cr.

Cele mai ieftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericești foarte frumos ilustrată. Prețul unui exemplar broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pînză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritar sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericești — frumos ilustrată, pentru pruncii scolare de ambe sexe. Cu aprobarea jurisdicțiunii sup. bisericești. Prețul unui exempl. broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pînză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolare de ambe sexe. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar trimis franco e 10 cr.; — 50 exemplare costau 3 fl.; 100 exemplare 5 fl. v. a.

Visul Prea Sîntei Vergure Maria a Născătoare de D-șeu urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar spedit franco e 10 cr., 50 exemplare 3 fl., 100 exemplare 5 fl. v. a.

Tot acolo se cumpără ACȚIILE TUTUROR institutelor de credit și economii și se schimbă cupoanele aceloră cu trei luni înainte de scadența lor.